

Soukromá střední zdravotnická škola Mělník, o.p.s.

Název vyučovacího předmětu: **Literatura – český jazyk**

Celkový počet vyučovacích hodin: **123**

Školní vzdělávací program: **Praktická sestra**

Kód a název oboru vzdělání: **53-41-M/01 Zdravotnický asistent**

Délka a forma studia: **čtyřleté denní studium**

Stupeň vzdělání: **střední vzdělání s maturitní zkouškou**

Datum platnosti vzdělávacího programu: **od 1. září 2010 počínaje prvním ročníkem**

Název předmětu	Literatura				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	1	1	1	4

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Literatura má umožnit žákům, aby si utvářeli kladný vztah k duchovnímu a kulturnímu dědictví, vede k formování postojů a hodnot, vytváří přehled o jednotlivých etapách kulturního a společenského vývoje. Učí žáky porozumět textu, interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky z literární teorie, jazykovědy a stylistiky.

Charakteristika učiva

Předmět Literatura je zařazen v RVP do estetického vzdělání, je spjat s předmětem Český jazyk a komunikace (oblast jazyková) a Teorie kultury (oblast estetická). Učivo obsahuje chronologický přehled české a světové literatury, literární historie. Je probíráno v souvislosti s danou dobovou situací, vymezuje základní znaky literatury jednotlivých období, soustředí se na stěžejní osobnosti a díla období. Při rozbořích literárních textů využívá znalosti literární teorie a klade důraz na vytváření osobních postojů žáků.

Pojetí výuky

Výuka probíhá v učebně češtiny s možností využití audiovizuální techniky, je doplněna návštěvami divadelních a filmových představení, kulturních institucí (muzea, knihovny), besedami se spisovateli a významnými osobnostmi současné literatury a kultury. Základní metodou je práce žáků s literárními texty, při které žáci využívají poznatky literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, vyjádřit své názory a postoje (je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce a diskuse).

V literární historii jsou žáci seznámeni se základními fakty jednotlivých období, je využívána samostatná domácí práce žáků, která je prezentována v hodinách.

Hodnocení výsledků žáků

Vyučující vychází ze školního klasifikačního řádu, hodnotí úroveň znalostí literární teorie, práci s literárním textem, znalost historického vývoje, vlastní práci, schopnost prezentace vlastní práce, komunikační schopnosti, aktivitu v hodině. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení.

Znalosti historického vývoje jsou ověřovány pomocí testů a ústní formou.

Vzdělávací prostředky

V rámci vzdělávacího procesu daného předmětu se využívají učebnice literatury pro střední školy, normativní příručky a různé typy slovníků, dále prostředky audiovizuální techniky (DVD, CD, zpětný projektor, dataprojektor), beletrie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **občanské kompetence a kulturní povědomí** - žáci uznávají hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, dodržují je. Jednají odpovědně, samostatně, v souladu s morálními principy. Uvědomují si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, jsou tolerantní k identitě druhých lidí.
- **personální a sociální kompetence** - žák dokáže na základě poznání své osobnosti přiměřeně stanovit cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové, pracovní, v oblasti spolupráce s ostatními, v péči o své zdraví.
- **komunikativní kompetence** - žák je schopen se vyjadřovat v písemné i ústní formě, formuluje srozumitelně a souvisle své myšlenky, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, aktivně se účastní diskusí, respektuje názor druhých, dokáže vyhledávat informace a využívat je.
- **kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií** - žáci jsou schopni pracovat s prostředky informační a komunikační technologie, využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média).
Žáci přistupují kriticky k získaným informacím.

Rozvíjená průřezová témata :

- **občan v demokratické společnosti** – žák si vytváří schopnost morálního úsudku, zvyšuje si sebevědomí
- **informační a komunikační technologie** – žák získává znalosti v práci s internetem, výpočetní technikou, knihovnickými službami atd.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

- Český jazyk
- Dějepis
- Občanská nauka
- Německý jazyk
- Anglický jazyk
- Informační a komunikační technologie

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání:

1.ročník		
Výsledky vzdělávání Žák:	učivo	hodinová dotace
<ul style="list-style-type: none">• Dokáže vysvětlit základní pojmy literární teorie• Určí základní žánry• Osvojené teoretické znalosti dokáže prakticky použít při rozboru textu• Definuje základní literární žánry lidové slovesnosti	<u>Úvod do studia literatury</u> <ul style="list-style-type: none">• Základní literární pojmy• Rozbor uměleckého textu• Podstata literární vědy• Literární žánry• Ústní lidová slovesnost	4
<ul style="list-style-type: none">• Doplní si znalosti starověké literatury• Vysvětlí, co je mýtus• Zhodnotí význam Bible• Vysvětlí přínos antické literatury pro rozvoj poezie a dramatu• Analyzuje základní díla antických autorů	<u>Nejstarší literatury světa</u> <ul style="list-style-type: none">• Počátky starověké literatury – Epos o Gilgamešovi• Literatura starověkých států – Indie, Čína, Persie• Bible a její význam• Antická literatura – starověké Řecko a Řím	5
<ul style="list-style-type: none">• Ocení křesťanská východiska středověké literatury• Srovná rozdíly mezi duchovní a světskou literaturou• Vymezí charakteristiku období a souvislosti s náměty a strukturou literatury dané doby	<u>Středověká literatura</u> <ul style="list-style-type: none">• Přínos a literární památky evropské středověké literatury• Počátky písemnictví v českých zemích• Literatura za vlády Karla IV.• Husitská literatura	5
<ul style="list-style-type: none">• Vysvětlí pojmy renesance a humanismus• Reprodukuje vlastními slovy tvorbu hlavních osobností	<u>Humanismus a renesance ve světové a české literatuře</u> <ul style="list-style-type: none">• Podstata jednotlivých směrů• Evropská renesanční literatura	6

	<ul style="list-style-type: none"> Humanismus v české literatuře 	
<ul style="list-style-type: none"> Definuje společenskou, politickou a náboženskou situaci v době baroka Analyzuje tvorbu výrazných osobností evropského baroka Aplikuje Komenského pedagogické a filozofické myšlenky a jejich dopad na dnešní svět 	<u>Barokní literatura</u> <ul style="list-style-type: none"> Evropská barokní literatura České baroko – J.Á.Komenský 	3
<ul style="list-style-type: none"> Umí odlišit a charakterizovat jednotlivé proudy 18.století Analyzuje tvorbu evropských představitelů jednotlivých směrů 	<u>Klasicismus , osvícenství a preromantismus</u> <ul style="list-style-type: none"> Charakteristika jednotlivých směrů a tvorby evropských autorů 	3
<ul style="list-style-type: none"> Doloží souvislost mezi společenskými a uměleckými proudy 18.století a národním obrozením v českých zemích Charakterizuje přínos národního obrození v oblasti jazykovědy, historie, divadla a poezie 	<u>České národní obrození</u> <ul style="list-style-type: none"> Základní přínos období národního obrození Rozvoj jazykovědy, divadla a poezie v národním obrození 	6

2. ročník		
Výsledky vzdělávání Žák:	učivo	hodinová dotace
<ul style="list-style-type: none"> Objasní význam pojmu romantismu jako uměleckého směru a význam emocí a fantazie při poznávání světa Uřídí nejvýznamnější autory a literární postavy Diskutuje o romantických aspektech v dílech vybraných autorů 	<u>Romantismus</u> <ul style="list-style-type: none"> Světoví představitelé romantismu Romantismus v české literatuře 	7
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí rozdíl mezi romantickým a realistickým viděním světa Analyzuje tvorbu evropských představitelů realismu a naturalismu 	<u>Realismus a naturalismus ve světové literatuře</u> <ul style="list-style-type: none"> Realismus v evropské literatuře 	5
<ul style="list-style-type: none"> Objasní tendence v české literatuře 19.století 	<u>Realismus v české literatuře</u> <ul style="list-style-type: none"> Počátky realismu v díle B.Němcové a 	12

<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v díle vybraných autorů 	<p>K.H.Borovského</p> <ul style="list-style-type: none"> • Venkovský realismus • Realistické drama • Historická próza konce 19.století 	
<ul style="list-style-type: none"> • Definiuje umělecké směry přelomu století • Interpretuje základní tvorbu hlavních představitelů • Demonstruje různorodost české poezie tohoto období 	<p><u>Světová a česká poezie přelomu 19.-20.století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Literární moderna a umělecké směry konce 19.století • Prokletí básníků • Česká moderna • Generace buřičů 	8

3.ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí dané literární pojmy • Zdůvodní historické souvislosti týkající se společnosti a literatury • Uvede žánrovou a tematickou pestrost literatury 1.poloviny 20.století 	<p><u>Česká literatura 1.poloviny 20.století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Meziválečná poezie- Devěsil, proletářská poezie, poetismus, surrealismus • Meziválečná próza – odraz 1.sv. války, psychologická próza, demokratický proud, lyrizovaná próza, společenská a sociální próza, venkovská próza • Meziválečné drama 	22
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně vyhledá informace související s 1.sv.válkou • Dokáže interpretovat text a debatovat o něm 	<p><u>Světová literatura 1.poloviny 20.století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.světová válka ve světové literatuře • představitelé meziválečné prózy • umělecké avantgardní směry počátku 20.století 	10

4.ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí souvislost mezi politickým klimatem a možnostmi rozvoje literatury • vyjádří vlastní prožitky z četby poezie a prózy • zhodnotí význam a vliv autora pro dobu, v níž tvořil • interpretuje text 	<p><u>Česká literatura 2.poloviny 20.století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.světová válka v české literatuře • Česká poezie 2.poloviny 20.století • Česká próza 2.poloviny 20.století • Rozštěpení literatury v době normalizace 	14

<ul style="list-style-type: none"> • Objasní odlišnosti divadel malých forem od klasických divadel • Interpretuje text na základě četby a debatuje o něm 	<p><u>Vývoj českého divadla po 2.světové válce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Divadla malých forem • Absurdní drama • Výrazní představitelé českého dramatu 	<p>3</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v proudech a skupinách světové literatury • Samostatně interpretuje literární text 	<p><u>Světová literatura po roce 1945</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Odraz 2.světové války v literatuře • Beatnická literatura • Postmodernismus • Fantasy literatura • Autoři dle vlastního výběru 	<p>10</p>